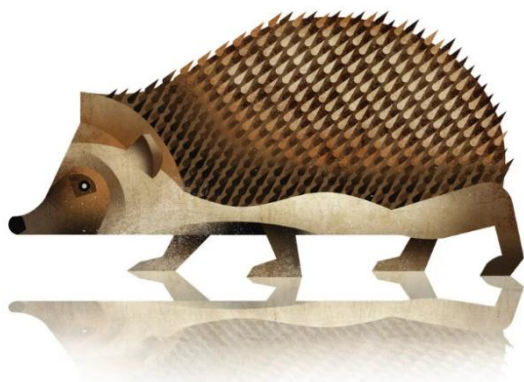

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

13 november 2023

EGELS IN DE TUIN

Leuk dat je wil weten wat je moet doen om je tuin (of je wijk) om te toveren tot een egelparadijs. Het is helemaal niet zo ingewikkeld.

GEBRUIK GEEN GIF - zeker geen slakken gif (ook geen biologische), want slakken staan bovenaan het menu van egels. Daarna komen allerlei bodemdiertjes zoals wormen, kevers en spinnen. Ze eten ook muizennesten leeg en ruimen resten op van dode dieren. Alleen dààrom al wil je egels in je tuin...

RUIM JE TUIN NIET TEVEEL OP – bodemdiertjes leven het liefst in en op aarde onder bladeren.

Doen: veeg in de herfst de bladeren van het gazon en van de paadjes zo de borders in en laat het liggen. Dat is ook heel goed voor de planten. Of maak rommelhoekjes waar egels kunnen scharrelen of maak een composthoop. Mag ook alle drie.

LEG EEN EGELSNELWEG AAN - Egels zijn schemer-/nachtdieren. Ze slapen 18 uur per dag en hebben dus 6 uur per etmaal om hun kostje bij elkaar te scharrelen. Ze hebben een groot gebied waar ze in rondlopen, maar niet echt een territorium. Ze delen een gebied met andere egels. Om aan eten te komen kunnen ze wel een kilometer per nacht lopen en vaak moet dat ook, want er is steeds minder eetbaars te vinden in onze tegeltuinen. En.. overall staan schuttingen en andere obstakels.

Doen: vergroot het scharrelgebied door doorgangen van minimaal 13x13 cm in je omheining te maken. Maak zo een egelsnelweg, liefst met zoveel mogelijk buurtgenoten.

ZORG VOOR WATER – een platte schaal met schoon water wordt erg op prijs gesteld. Zeker in warme en droge zomers. Een vijvertje in je tuin is ideaal. Zorg er wel voor dat ze er niet in kunnen verdrinken.

ZORG VOOR VOEDSEL DOOR VEEL VASTE PLANTEN - Weinig steen en veel beplanting zorgt voor een interessante plek om naar voedsel te zoeken. Egels hebben geen goede ogen, maar wel een goede neus en een goed gehoor. Hiermee sporen ze hun voedsel op en smakken er daarna op los.

Doen: vervang zoveel mogelijk tegels door vaste planten. Ook goed voor het wegzakken van regenwater.

ZORG VOOR STRUIKEN – Dichte struiken zorgen voor een beschutte plek waar egels onder kunnen schuilen, kunnen slapen, scharrelen en een nest kunnen bouwen.

MAAK EEN DROGE SLAAP-/NESTPLAATS - Van eind juli tot half oktober worden, na 30 tot 40 dagen draagtijd, 3-6 jonge egeltjes geboren. Ze zijn blind en doof en hebben alleen nog kleine zachte bleke stekeltjes. Na twee weken gaan hun oogjes open en na nog eens 4 weken zijn ze zelfstandig. Ze drinken dan geen melk meer bij hun moeder. De moeder verlaat het nest en de jonge egels blijven nog een tijdje bij elkaar.

Doen: maak op een droge plek in de tuin een flinke takken-/bladerhoop.

BIJVOEREN - Om in winterslaap te kunnen gaan moeten kleine egels 600 gram wegen. Tot die tijd blijven ze rondlopen op zoek naar eten. Ze kunnen daarbij dus alle hulp van ons gebruiken. Ook volwassen dieren zullen je dankbaar zijn.

Doen: Op een plaats waar katten niet bij kunnen kun je dagelijks een schaalje droge kattenbrokjes neerzetten en een schaalje water (NOOIT melk, daarvan gaan ze aan de diarree). Bijvoorbeeld in deze kunststof opbergdoos met afneembare deksel van lxbxh = 50x37x26cm. Hierin staan de bakjes veilig en de doos is makkelijk schoon te houden. De pijp heeft een doorsnede van 13 cm. (foto: Ondine)

MAAK EEN OVERWINTERINGSPLAATS – afhankelijk van buitentemperaturen en het gewicht van de egel gaan ze van eind oktober tot eind april in winterslaap. Hun temperatuur daalt dan tot 5gr.C, hun hartslag tot 9 x per minuut en ze halen nog maar 3 x per minuut adem. Ze slapen niet in één ruk door, maar zijn af en toe wakker. Om iets te eten of om een betere plek te zoeken.

Doen: geef ze een goede droge winterslaapplaats door het kopen of zelf maken van een egelhuis. Er zijn genoeg voorbeelden hiervan te vinden op internet. Kies wel een goede. (foto: egelbescherming NL)

Een goed egelhuis is van onbehandeld hout, is niet te klein (zeker 50x50 cm) en heeft een tunnel of voorportaal met een ingang van 13x13 cm. Vul het huis voor 1/3 met droge bladeren en plaats het op tegels op een rustige plek.

PAS OP MET... Egels hebben niet veel vijanden. Niet veel dieren weten raad met zo'n opgerold stekelbolletje, behalve grote roofvogels, dassen, vossen en grote honden. Eigenlijk heeft de egel het meeste te vrezen van de mens. Ca. 135.000 egels worden er per jaar doodgereden in het verkeer. Ze sneuvelen door robotmaaiers, door vergiftiging, door verdrinking, door het verbranden van houtstapels en doorspitten van composthopen. De mens zorgt ervoor dat er steeds minder voedsel te vinden is en we maken hun leefgebied steeds kleiner. Laten we gezamenlijk het tij voor de egel keren!

DOEN: HELP DE EGEL AAN EEN GROTER LEEFGEBIED, VOEDSEL EN ONDERDAK

en vraag dit bordje aan via natuurlijkdelfland@knnv.nl